
Η Βασίλισσα είναι γυμνή

της Πόλυς Μηλιώρη

Σ'αυτές τις φιλόξενες και ζεστές – πόσο ζεστές! – στήλες του «Αγώνα της Γυναίκας» αφήνω, τα τελευταία χρόνια, τις γραπτές μου σκέψεις να ξετυλιχτούν μ'εμπιστοσύνη. Μ'εκείνη την εμπιστοσύνη που χτίζεται μονάχα ανάμεσα σε ανθρώπους που μιλούν την ίδια γλώσσα, όταν δεν πρέπει κάθε φορά να εξηγείς σε ποιες αρχές στηρίζονται οι σκέψεις, όταν γνωρίζεις πως ακόμα και αν πεις κάτι, που κάπου αλλού θα έμοιαζε προκλητικό, εδώ θα είναι ο χώρος που θα ζυμωθεί με γονιμότητα ο διάλογος.

Το διάλογο επιθυμώ διακαώς μ'όσα θα εκθέσω στις επόμενες γραμμές. Δεν είναι η πρώτη φορά που θα ξεστομίσω τα λόγια που θ'ακολουθήσουν· δοκίμασα να εκθέσω αυτές τις σκέψεις δυο φορές σε ακροατήριο. Ωστόσο, εκτός από μικρές ενστάσεις, στο διάδρομο, δεν δόθηκε η ευκαιρία να συζητηθεί το θέμα. Ελπίζω να κινησω αντιρρήσεις ή συμφωνία και επαύξηση επιχειρημάτων, δοκιμάζοντας σε τούτη την γωνιά.

Όπως πολύ συχνά συμβαίνει στους ανθρώπους που τριφτήκαν σε μια δουλειά επί 25 χρόνια, βλέπω κι εγώ πολλά απ'τα μεγάλα θέματα της ζωής, μέσα από τον φακό της «ειδικότητάς» μου. Έτσι, καθώς η πολιτική μου στράτευση υπήρξε πάντα η θέση της γυναίκας, το πεδίο όπου έδωσα τους αγώνες μου – αλλά και έκρινα το πώς και αν οι άλλοι πολεμάνε – είναι ο χώρος των Μ.Μ.Ε. Πόσες καταγγελίες δεν

έκανα για την παραμόρφωση του προσώπου μας μέσα απ'τα media! Πόσα άρθρα διάβασα και πόσα άρθρα έγραψα! Πόσες φορές εστάθηκα σε λεπτομέρειες που πίστευα ότι μας πάνε πίσω... Πίστευα πάντα – και συνεχίζω να πιστεύω – πως οι ιδέες, όπως η ισότητα, η αξιοπρέπεια, η δικαιοσύνη, μπορούν να γίνουν αίτημα ζωής για όλους, μόνον αν τις τιμάν, τις προωθούν και τις πρεσβεύουν τα Μαζικά Μέσα Επικοινωνίας. Και, για νά είμαι ακριβέστερη, το κυρίαρχο μέσον, η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ.

Αυτό που με τρώμαξε – αυτό το οποίο κατάγγελα – τα τελευταία 10 χρόνια ήταν το «λουστραρισμένο» γυναικείο πρόσωπο που κυριαρχούσε στο γυαλί. Μασκάροντας έτσι τα αληθινά προβλήματα· ναρκώνοντας την αγωνιστικότητα· φιμώνοντας την αποτελεσματικότητα που θα μπορούσαν να έχουν οι προσπάθειες όλων μας – ποιος πίστευε τα τόσα προβλήματα της σύγχρονης Ελληνίδας, χαζεύοντας στο γυαλί την προκοπή, τη λάμψη και την ευτυχία της; Οι γυναίκες, όπου κι αν τις συναντούσα ως τώρα, διαμαρτύρονταν. Λέγαν ότι δε μοιάζουν μ'αυτή την εικόνα. Αλλά συγχρόνως έρριχναν τους τόνους της διαμαρτυρίας τους, φαντασιώνοντας πως ίσως η κορούλα τους θα είχε αυτό το μέλλον: της σαπουνόπερας.

Η δεκαετία του '90 τελειώνει. Και το να αναμασάω όσα λέω και γράφω γύρω από το θέμα, από το 1990 ακόμα, δεν είναι του χαρακτήρα

μου. Ευθαρσώς λοιπόν δηλώνω πως νομίζω – είναι πολύ νωρίς, για να «πιστεύω» – πως ό,τι δεν κάναμε εμείς, οι φεμινίστριες δημοσιογράφινες, το έκανε η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ μονάχη της.

Το κάναν αυτές οι εκπομπές που εμείς οι ίδιες, οι καλλιεργημένες και σοβαρές και υπεύθυνες γυναίκες, ειρωνευτήκαμε: Τα reality show.

Δε θα σταθώ – τουλάχιστον στην πρώτη μου αυτή γραφή – στα κίνητρα αυτών των εκπομπών· δε θα σταθώ, παρ'όλο που τον αναγνωρίζω, στον κίνδυνο του εθισμού ή έστω και της δυσπιστίας· δε θα σταθώ σε έλεγχο ηθικής, ούτε κι αισθητικής, αν κι όλα αυτά – κι άλλα πολλά – είναι προς συζήτηση. Γιατί τέτοια είναι τα θέματα που βάζουν προς συζήτηση οι εποχές, και πρέπει να βιαστούμε. Θα σταθώ μονάχα σ'αυτό για το οποίο είμαι σίγουρη πως έγινε. Και στο ότι θεωρώ θετικότερο το ότι έγινε: Η βασίλισσα της Τηλεόρασης είναι γυμνή! Σ'αυτές τις εκπομπές, η «γυναίκα» έσκισε τα πέπλα που της είχανε, ερήμην της, φορέσει. Δεν είναι πια ωραία. Δεν είναι πια επιτυχημένη. Δεν είναι πια το κόσμημα του οίκου. Δεν είναι το καμάρι των γονιών. Δεν είναι η «γκομενάρα», που μας κοροΐδευε, όταν της φωνάζαμε την γύμνια της.

Ναι, τις παρακολουθώ όσο μπορώ συχνότερα αυτές τις εκπομπές. Γιατί μ'αυτές έσπασε η κρούστα της χαζοχαρούμενης τηλεοπτικής εικόνας. Έσπασε. Και το γυαλί ξεχειλίζει από

Συνέχεια από τη σελίδα 34.

ταλαιπωρημένα πρόσωπα γυναικών. Από τσαλαπατημένες ψυχές. Από κακοποιημένες αξιοπρέπειες. Από αφτιασίδωτες εξομολογήσεις.

Δε γνωρίζω πόσο μεγάλο ή μικρό είναι πληθυσμιακά αυτό το κομμάτι των γυναικών, που προσέρχονται στα στούντιο κι εκτίθενται. Αισθάνομαι όμως ότι το κάνουν προς όφελος όλων μας – κι ας μην το ξέρουν. Το γυναικείο πρόσωπο που βγαίνει απ' αυτή την χαραμάδα, είναι αληθινό. Δεν πέρασε την έγκριση των διαφημιστών. Δεν ντύθηκε τα ενδύματα της πασαρέλας. Κι αυτό το γυναικείο πρόσωπο δεν καταγγέλλει τον βιασμό που υπέστη απ' τον καλωπισμό του καταναλωτισμού μας· ούτε απ' την παραμόρφωση των ΜΜΕ. Κα-

ταγγέλλει τον βιασμό του από εραστές, συζύγους, φίλους και πατεράδες. Και το χειρότερο, ούτε καν καταγγέλλει. Απολογείται.

Τις παρακολουθώ, τις καλεσμένες ή αυτόκλητες σ' αυτές τις εκπομπές, να βάζουν τα καλά τους ρούχα και να προσέρχονται στα στούντιο – και χαίρομαι γι' αυτό. Γιατί κι εγώ φοράω τα καλά μου, όταν πηγαίνω για συνέντευξη στην τηλεόραση.

Τις παρακολουθώ να μιλάν για τα βιώματά τους και να διεκδικούν την προσοχή του τηλεθεατή – και χαίρομαι γι' αυτό. Γιατί είναι τάχατες πιο ενδιαφέροντα τα όσα λεν οι τραγουδίστριες; Ή εγώ η ίδια;

Ποιά βιώματα εκθέτουν; Ποιά

είναι η γύμνια που εκθέτει η χτεσινή βασίλισσα, λοιπόν; Εμείς, που ψάχνουμε εναγωνίως να μην χάσουμε την πραγματικότητα της γυναίκας από τα μάτια μας, πιστεύω πως πρέπει να ασχοληθούμε μ' αυτό το πρόσωπο – όπως, στο κάτω κάτω, ασχολείται το μεγάλο τηλεοπτικό κοινό. Προσωπικά, για την ώρα, συμπάσχω με όλα αυτά τα πρόσωπα που λένε: ΥΠΑΡΧΩ.

Υπάρχω, και δεν φοράω ψεύτικες βλεφαρίδες. Υπάρχω, και δεν γεννάω τα παιδιά μου ευλογημένα από κράτος κι εκκλησία. Υπάρχω, και ονειρεύομαι τις μέρες, ενώ εκπορευόμαι τις νύχτες. Υπάρχω και μετανιώνω που υπάρχω.